

Płaszczyzny współpracy ośrodków kształcenia bibliologicznego z bibliotekami – case study

Małgorzata Kowalska

Mariusz Jarocki

Instytut Informacji Naukowej i Bibliologii

UMK

IV Bałtycka Konferencja „Zarządzanie i Organizacja
Bibliotek” W sieci bibliotek. Współpraca, integracja,
nowoczesność

Gdańsk 20-21 maja 2010 r.

Wprowadzenie

- *Współpraca* to umiejętność współdziałania z innymi na rzecz osiągnięcia wspólnych celów
- Wszystkie przejawy tego typu działalności można podzielić na dwie kategorie:
 - działania sformalizowane – prowadzone w oparciu o podpisane umowy, zawarte porozumienia czy zawiązane konsorcja
 - mniej formalne – wynikające z dobrej woli kooperantów, chęci wspólnego wykonywania zadań oraz rozwiązywania problemów

Współpraca dydaktyczna, kształcenie

- Kształcenie przyszłych i obecnych pracowników bibliotek publicznych, szkolnych i naukowych
- Oferta studiów:
 - Studia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym
 - Dwustopniowe studia licencjackie i magisterskie
 - Studia doktoranckie z zakresu bibliologii
 - Studia podyplomowe:
 - Podyplomowe Studium Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa
 - Podyplomowe Studia Infobrokerstwa i Zarządzania Informacją

Współpraca dydaktyczna, pracownicy

- Pracownicy naukowi i wykładowcy od początku istnienia IINiB pochodzili z środowiska bibliotekarzy-praktyków
- Przede wszystkim są to pracownicy lokalnych placówek:
 - Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu
 - Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu
 - Ośrodka Czytelnictwa Chorych i Niepełnosprawnych w Toruniu
 - Biblioteki Collegium Medicum UMK w Bydgoszczy
- Przez wiele lat w tym zakresie utrzymywano również współpracę z pracownikami:
 - Biblioteki Narodowej
 - Biblioteki Głównej Akademii Ekonomicznej w Poznaniu

Współpraca dydaktyczna, praktyki studenckie

- Praktyki studenckie:
 - Dla I roku studiów pierwszego stopnia (współpraca z bibliotekami szkolnymi, publicznymi)
 - Dla II roku studiów pierwszego stopnia (współpraca z bibliotekami naukowymi i specjalistycznymi)
 - Obowiązkowa wycieczka programowa dla studentów II roku studiów pierwszego stopnia (głównie wyjazdy w okolice Warszawy, stąd współpraca z BN oraz BUW)

Współpraca dydaktyczna, szkolenia i kursy

- Kursy wyszukiwania informacji (m. in. dla pracowników Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu)
- „BIBWEB: Kurs internetowy dla bibliotekarzy” – szkolenie e-learningowe (pracownicy IINiB sprawują nadzór merytoryczny nad kursem, pracownicy BUW odpowiadają za bieżące zarządzanie projektem i pomoc w codziennych problemach napotykanych przez użytkowników)

Współpraca wydawnicza,

CZ. 1

- Instytut w latach 1996-2007 posiadał własne wydawnictwo periodyczne – „Bibliologia” (w ramach „Acta Universitatis Nicolai Copernici”) do 2010 r. ukazało się 5 tomów
- Wydawnictwo zbiorowe „W kręgu prasy. Przeszłość – terażniejszość – przyszłość”
- Obecnie „znakiem firmowym” Instytutu jest wydawane od 2008 r. TSB („Toruńskie Studia Bibliologiczne”) - półrocznik

Współpraca wydawnicza,

CZ. 2

- Wśród autorów publikujących na łamach wymienionych wydawnictw można wyróżnić reprezentantów środowiska:
 - gdańskiego (Biblioteka Wyższej Szkoły „Ateneum”, Biblioteka Gdańska PAN)
 - krakowskiego (Biblioteka Politechniki Krakowskiej, Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego)
 - poznańskiego (Biblioteka Główna Politechniki Poznańskiej, Biblioteka Uniwersytecka)
 - warszawskiego (Biblioteka Uniwersytecka)
 - toruńskiego (Biblioteka Uniwersytecka, Książnica Kopernikańska, Biblioteka Wyższej Szkoły Bankowej, Biblioteka Pedagogiczna)

Współpraca organizacyjna,

CZ. 1

- Współorganizacja konferencji i seminariów:
 - 10. Ogólnopolska Konferencja Bibliotek Szkół Wyższych Niepaństwowych „Przestrzeń informacyjna biblioteki akademickiej – tradycja i nowoczesność”, (czerwiec 2008, wraz z Biblioteką Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu)
 - IV Konferencja „Informacja regionalna w bibliotekach publicznych województwa kujawsko-pomorskiego”, (kwiecień 2009 r., wraz z Miejską Biblioteką Publiczną w Tucholi)

Współpraca organizacyjna,

CZ. 2

- Czynny udział pracowników IINiB w prowadzeniu obrad (a także zasiadanie w radach programowych) konferencji organizowanych przez biblioteki:
 - Biblioteka Główna Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego (Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Bibliotekarz: uniwersalność i innowacyjność profesji”, maj 2009 r.)
 - Biblioteka Główna Uniwersytetu Techniczno-Przyrodniczego (Ogólnopolska Konferencja Naukowa z okazji 10-lecia bazy danych BazTech, maj 2009 r.)
 - Biblioteka Pedagogiczna w Toruniu („Seminarium Otwarte Zasoby Edukacyjne”, październik 2009 r.).

Współpraca w zakresie gromadzenia i opracowywania zbiorów

- Największą wpływ na planowanie tego rodzaju przedsięwzięć mają sami dyrektorzy bibliotek
 - Wśród byłych i obecnych pracowników IINiB nie brak osób piastujących takie stanowisko (Biblioteka Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Biblioteka Collegium Medicum w Bydgoszczy, Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu)
- Poza głosem doradczym pracownicy i studenci IINiB biorą czynny udział w opracowywaniu kolekcji tych bibliotek, których zasoby były dotychczas mało znane i w większości nie skatalogowane
 - Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie, Biblioteka Prowincji św. Jadwigi Zakonu Braci Mniejszych w Głubczycach

Współpraca międzynarodowa

- Udział pracowników IINIB UMK w różnego stażach i szkoleniach organizowanych przez biblioteki europejskie
- Wyjazdy stypendialne do bibliotek w Monachium, Berlinie, Frankfurcie nad Menem, Londynie, Paryżu, Amsterdamie, Oslo, Wilnie i Lwowie

Wnioski

- Przedstawione formy współpracy IINiB ze środowiskiem bibliotekarskim dowodzą realizacji wszystkich istniejących form kooperacji, tak sformalizowanych, jak i tych mniej formalnych
- Wysoko należy ocenić współpracę na polu dydaktycznym. Ankiety ewaluacyjne przeprowadzane na studiach dowodzą, iż przekazywane treści kształcenia uznawane są przez studentów-bibliotekarzy za pożyteczne i niezbędne w pracy zawodowej
- Wątpliwości nie budzi także współpraca wydawnicza. Wraz z uruchomieniem „Toruńskich Studiów Bibliologicznych” współpraca ta jeszcze bardziej się zacieśnia
- Nieco mniej pozytywnie kształtują się z kolei takie aspekty kooperacji, jak wspólna organizacja konferencji
- Niezadowolająco kształtuje się także współpraca toruńskich bibliologów z redakcjami obcojęzycznych czasopism bibliotekarskich

Dziękujemy za uwagę

Kontakt:

koma@umk.pl

maryan@umk.pl